ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
Рег. № документ вх. №: ВСС13609
Дата: 28-10-2026

ЧРЕЗ СЪДИЙСКА КОЛЕГИЯ
НА ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

ДО СЪЮЗ НА СЪДИИТЕ
В БЪЛГАРИЯ

Отговор на Мария Терзийска – кандидат за изборен член на ВСС от квотата на съдиите
На въпроси, поставени от ССБ

Уважаеми съдия Атанасов,

Благодаря Ви за поставените въпроси от името на ССБ.

1. Застъпвам становището, че възобновяването на дейността на създадената от Съдийска колегия на ВСС Временна комисия, трябва да бъде направено след анализ на вече събраните доказателства, при доказана необходимост от това. Резултатите от допълнителната проверка следва да бъдат оповестени публично. В зависимост от вида на констатираното противоправно поведение на даден магистрат (ако има данни за такова), отговорността е различна. Образуване на наказателно производство, при данни за извършено престъпно деяние, е в правомощията на органите на Прокуратурата. ВСС трябва има активна роля в проследяване развитието на съответното производство.
2. По поставения въпрос изразявам мнение, че в дейността на сегашния състав на ВСС има както спорни моменти (например решенията на СК на ВСС за прекратяване конкурсите за повишаване в търговските отделения на апелативните съдилища; недопитване до съдиите, при изработване и преди внедряване на деловодната система ЕИСС, за нейното съдържание, необходими функционалности и т.н., което доведе до създаване на проблемен продукт, чието надграждане непрекъснато продължава; години наред приемане на кадрови решения, основани единствено на натовареност по брой дела, натрупване на проблеми в съдебната администрация и др.), така и положителни практики (реформата в заповедното производство, производствата по медиация и др.). Първите изискват тяхното преодоляване, а вторите – съответно надграждане. Доколкото посочените области на дейност във въпроса са идентични с тези по въпрос 4, допълнително ще изложа съображения там.
3. Дейността на ВСС следва да е основана на ясни и прозрачни правила за вземане на решения, които да елиминират усещането в магистратската общност за субективизъм и двойни стандарти. Присъствието на членовете

на ВСС в заседателната зала е категорично наложително поради отдавна отмененото извънредно положение в страната, обявено по време на пандемията COVID-19. Внасянето на извънредни точки в дневния ред на съответното заседание следва да е по изключение и при доказана неотложност, а не както в момента по правило, най-малкото поради задължението на членовете на съвета да се запознаят предварително с материалите по точката от дневния ред и да изразят аргументирани становища. Дисциплиниращ ефект, във връзка с работата на съвета, би могъл да се постигне и чрез въвеждане на времетраене на изказвания (изложение, реплики и др.), санкции за системно неявяване в заседание при отсъствие на уважителни причини, с което се блокира кворума и др, които стандарти следва да се предвидят в Правилника за организация на дейността на ВСС и на неговата администрация. Като член на съвета и в случай, че установя безспорно прилагане на различни стандарти към сходни кадрови случаи (включително предоставяне на необосновани предимства на определен магистрат) ще гласувам „против".

4. **По отношение защита независимостта на съдебната власт и нейния авторитет застъпвам:**
   - Проактивна комуникационна и медийна политика; нова медийна стратегия;
   - Предоставяне на статистическата информация за работата на съдилищата, с която разполага ВСС, в интерактивна версия за обществото, с цел избягване на риска от едностранчиво представяне на същата, включително в негативен аспект от трети лица;
   - Регулярно популяризиране на добрите практики на съдилищата и мерки за повишаване осведомеността на обществеността за значимостта на правораздавателната дейност.

   По отношение защита на съдиите от натиск:
   - В изпълнение на решение на СК на ВСС по протокол № 7/25.02.2020 г., СК прие Механизъм за действие на СК на ВСС в случаи на засягане на независимостта и/или опит за оказване на натиск върху съдиите и съда. Въпреки, че трябва да се отчете като положителна крачка за институционална подкрепа към магистратите, на практика през последните шест години правилата, разписани в упоменатия документ се прилагат рядко или със закъснение и без видим ефект, още по-малко дисциплиниращ такъв. Освен това не е предвидена опция за самосезиране на ВСС при всеки случай, съдържащ данни за засягане независимостта или оказан натиск на съдията. Това налага осъвременяване на действащия Механизъм. Считам, че следва да бъдат дефинирани детайлно възможните форми на натиск и съответните конкретни, ефективни начини на защита, които ВСС трябва да прилага обективно и навреме.

   По въпроса за прозрачно и предвидимо кадрово развитие на съдиите:
   - Въпросът е свързан и с необходимостта от промяна в законодателната рамка, включително, но не само: провеждане на регулярни конкурсни процедури за повишаване и преместване в органи на съдебна власт; дефиниране ролята на общите събрания на съдилищата в конкурсната процедура, ако такива бъдат предвидени; разписани ясни, единни правила в съответните наредби на ВСС за

начина на провеждане на конкурса, тежест на съответните балообразуващи компоненти, нови правила за атестиране, използване на информационните и технологични достижения (включително изкуствен интелект) в процеса на дигитализиране на статистически данни; активно участие на членовете на кадровия орган чрез отправяне на искания и изразяване на становища по всички предложения за изменения в ЗСВ и други.

По отношение избора на административни ръководители:

- Една от важните за съдийската общност дейности на кадровия орган, която трябва да бъде обективна и предвидима, основана на ясни правила с гаранции за защита срещу задкулисно формиране на мнозинства, така щото за административни ръководители да бъдат избирани съдии с доказани лични и професионални качества, високо ценени от техните колеги. Предложенията, направени от общото събрание на съответния съд следва да се ползват с гарантирана тежест в конкурсната процедура.

Дисциплинарна отговорност на съдиите:

- Прилагането на ясни критерии в процедурата по ангажиране на дисциплинарната отговорност на съдиите и предвиждане на разумни срокове за приключване на дисциплинарното производство е сред важните решения, които стоят пред новия състав на кадровия орган, особено по отношение на заварените такива. Най-честите нарушения, за които се инициира дисциплинарно производство са тези по чл. 307, ал.3, т.1 и 2 от ЗСВ. В тази връзка е необходимо на първо място кадровият орган да положи усилия за актуализиране на коефициентите за натовареност по видовете дела, „изчистване" на недостатъци на деловодните системи в съответните модули за натовареност (включително чрез отчитане на дейността, извършвана от заместващия съдия на него, а не на титуляра), което би гарантирало преди всичко обективни данни, необходими за преценка личната натовареност на магистрата. Положителна практика би могла да бъде създадена по текущ мониторинг и анализ на статистическите данни за натовареност, в контекста на предприемане при необходимост, на мерки от ВСС за преодоляване на неравномерна натовареност в органи на съдебна власт, очертана като трайна тенденция.

Превенция на корупцията в органите на съдебна власт.

- Личното ми виждане е, че в органите на съдебна власт работят магистрати с доказани качества и високи професионални и лични стандарти. Както съм застъпила и в концепцията, споделям необходимостта да бъдат приети работещи правила, съдържащи насоки за етично поведение – препоръка, която е изведена и в Становище на Консултативния съвет на европейските съдии (КСЕС) № 21/2018 относно превенцията на корупцията сред съдиите.

Обезпечаване условията на работа на съдиите и на техните осигурителни и трудови права:

- На първо място, в условията на правораздаване в дигитална среда, кадровият орган следва да предприеме спешни мерки за адекватно техническо обезпечаване на съдиите и съдебната администрация.

Задължителен е преглед на всички отворени процедури от ВСС, касаещи сградния фонд на органите на съдебна власт. Трябва да бъдат положени усилия за запазване на социалните придобивки на работещите в системата както и такива за осигуряване на допълнителни (например здравно (медицинско) застраховане).

Измерване на натовареността и мерки за нейното редуциране (законодателни, технологични и организационни), съответно изравняване на натовареността в различните съдилища; реформа на съдебната карта.

- Поддържам изложеното в концепцията в съответната част.

Отговор на въпрос, поставен лично към кандидата.

- Считам, че ролята на Общото събрание на съдиите от съответния съд следва да се засили, чрез активното му участие в кадровото обезпечаване на съдебната власт, включително в процеса на оценка на професионалните качества на съдиите. Както съм посочила в концепцията, магистратите от горната инстанция познават в достатъчна степен работата на колегата от по-ниските съдилища, поради осъществявания от тях инстанционен контрол върху съдебните им актове, което позволява цялостна оценка на дейността. Именно поради това Общото събрание на горестоящия орган би могло да даде адекватна оценка на професионалните качества на атестирания, което би засилило усещането за независимост и обективност. Поради това бих подкрепила законодателна промяна в такава насока при ясно разписана тежест на решенията на ОС в конкурсната процедура за повишаване.

27.10.2026 г.
Гр. Варна

С уважение: Mariya Kirilova Terziyska

Digitally signed by Mariya Kirilova Terziyska
Date: 2026.10.27 17:56:12 +02'00'